

1. Aşağıdaki tabloda günlük hayattan çeşitli durumları içeren bazı örnek cümleler verilmiştir. Verilen cümlelerin ahlak felsefesinin “iyi, özgürlük, erdem, sorumluluk ve vicdan” kavramlarından hangisiyle ilişkili olduğunu belirleyiniz ve ilişkili kavramın tanımını yazınız.

GÜNLÜK HAYATLA İLİŞKİLİ ÖRNEK CÜMLELER	KAVRAM (5x1 Puan)	TANIM (5x1 Puan)
1. Kemal'in, üniversite tercihini yaparken hiçbir etki altında kalmadan, kendi isteğiyle felsefe bölümünü seçmesi		
2. Arkadaşıyla girdiği tartışmada sesini fazla yükselten Melis'in gece yatağına yattığında "Keşke yapmasaydım." diyerek kendini yargılaması		
3. Bilerek kırmızı ışıktaki geçerek bir kural ihlali yapan Mehmet'in, kendisine yazılan trafik cezasını itiraz etmeden ödemeyi kabul etmesi		
4. Filiz'in, soğuktan titrediğini fark ettiği yavru köpeği kendi montuyla sararak ısıtmaya çalışması		
5. Özgür'ün, zor durumda kalsa bile yalan söylememeyi alışkanlık hâline getirmesi		

2. **Epiküros:** Yaşamın amacı hazza ulaşmaktır; bu da ancak acının yokluğuyla mümkündür. Ancak tüm hazlar aynı değerde değildir. İnsan, kendi doğasının gerektirdiği asgari ihtiyaçları belirlemeli ve sade bir yaşamla bunlara ulaşmalıdır.

Farabi: İnsan eylemlerinin nihai amacı mutluluktur ve en yüce erdem bilgeliktir. İnsan, akıl yoluyla iyi ve kötüyü ayırt ederek doğruya ulaşabilir. Böylece tüm insanlar için geçerli bir iyilik anlayışı mümkün hâle gelir.

Stirner: İnsan, özgür seçimleriyle bireyselliğini ifade etmenin yollarını aramalıdır. İyi, bireyin benliğini temele alarak kendini gerçekleştirmesidir. Her birey kendisinden sorumludur.

Kant: Ahlakın temeli eylemin sonucunda değil eylemin arkasındaki ilkede (niyette) yatar. Ahlaki bir eylem, sonuçtan bağımsız olarak herkes için bağlayıcı olan "ödev" bilinciyle yapılmalıdır. Ödev duygusu ise kaynağını vicdanda bulur.

Filozofların, evrensel ahlak yasası hakkındaki verilen görüşlerini belirleyiniz. Filozof isimlerini ve bu sonuca varma nedenlerinizi tablodaki ilgili alanlara yazınız.

Evrensel Ahlak Yasasının Varlığını Kabul Edenler		Evrensel Ahlak Yasasının Varlığını Reddedenler	
Filozof	Gerekçe	Filozof	Gerekçe

3. Bir madenci kasabasında yaşayan dört gencin kariyer mücadelesini anlatan *Ekim Düşü*, Homer Hickam'ın otobiyografik romanından uyarlanan sinema filmidir. O yıl Sovyetler Birliği, Sputnik 1 uydusunu uzaya gönderir. Homer'ın öğretmeni bu olayı "Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak." sözleriyle yorumlar. Lisenin müdürüne göre eğitimin amacı gençleri madene hazırlamaktır. Ona göre şanslı olanlar futbol bursu kazanırken diğerleri madende çalışmak zorundadır. "Madeni bir insan gibi tanıyorum, bunun için doğdum." sözleriyle mesleğine bağlılığını dile getiren babası da oğullarına madenci olmak dışında bir seçenek tanımaz. Abisinin futbol bursu kazanması bu beklentiyi tamamen Homer'a yöneltir. Homer çevresiyle ve geleneksel rollerle çatışsa da beklentilere boyun eğmez ve bilime yönelir. Arkadaşlarını da roket yarışmasına katılmaya ikna eder. Geleceği hakkında verdiği bu kararın ailesini ve arkadaşlarını etkileyeceğinin bilincindedir. Yaptığı seçimin sonuçlarını üstlenerek çalışmaya başlar. Başlangıçta öğretmeni "Bilim matematik gerektirir, matematik hiçbir zaman senin favori dersin olmadı." diyerek Homer'ın kararına kuşkuyla yaklaşırsa da, azmini ve kararlılığını görünce roket yapımıyla ilgili bir kitap hediye ederek onu destekler. Homer, "Matematiği öğreneceğim. Bu kitap harika, Bayan Riley. Her şeyi öğreneceğim." diyerek idealleri uğruna mücadele eder. Bu mücadele, Homer'a NASA'da mühendis olmanın yolunu açacak ve ailesiyle kasabasını gururlandıracaktır.

***Ekim Düşü* filminde Homer'ın yaşamına ilişkin aldığı kararları, otodeterminizm (ahlaki özerklik) açısından değerlendiriniz.**

4. "(...) Ödevden dolayı yapılan bir eylem, ahlaksal değerini, onunla ulaşılabilecek amaçta bulmaz, onu yapmaya karar verdikten maksimin ilkesinde bulur; dolayısıyla bu değer, eylemin nesnesinin gerçekleşmesine değil arzulama yetisinin bütün nesneleri ne olursa olsun, eylemi oluşturan istemenin yalnızca ilkesine bağlıdır.

Eylemde bulunurken yöneldiğimiz amaçlar ve istememizin güdülerini olarak eylemin etkileri, ona koşulsuz ve ahlaksal bir değer sağlayamaz. Çünkü bütün bu etkiler başka nedenlerden de ortaya çıkabilir. Bu nedenle ahlaksal değer, yalnızca istemenin ilkesinde bulunabilir.

Demek ki bir eylem, ancak ödevden dolayı yapıldığında, yani hiçbir eğilim veya çıkar gözetilmeksizin yalnızca yasa saygısından kaynaklandığında ahlaksal değere sahiptir."

(Immanuel Kant, *Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi*, Birinci Bölüm)

Metinde bir eyleme ahlaki değer kazandıran temel ölçüt nedir? Kant'ın bu ölçütü benimsemesinin gerekçesini açıklayınız.

5. Bir sanat festivaline katıldığınızı hayal edin. Festivalde geleneksel resimler, modern heykeller ve dijital ürünler sergileniyor. Bunlar arasında özellikle bir tanesi dikkatinizi çekiyor: Eserin üreticisi, ekran üzerinde izleyicilerin yüz ifadelerini algılayan bir teknoloji kullanarak bu ifadeleri anlık biçimde sanatsal bir tabloya dönüştürüyor. Eser, bazı insanlar tarafından “teknoloji kullanıldığı gerekçesiyle estetikten uzak” bulunurken, bazıları tarafından ise “yenilikçi ve etkileyici bir sanat eseri” olarak değerlendiriliyor.

Parçada yer alan aşağıdaki unsurların sanat felsefesine ilişkin hangi kavramı örneklendirdiğini yazınız.

- Festivalde sergilenenler:
- Festivalde sergilenenleri üretenler:
- Festivalde sergilenenleri inceleyenler:
- Festivalde gezerken yaşanan duygusal ve zihinsel süreç:
- Sergilenen ürünlerle ilgili “estetikten uzak” ile “yenilikçi ve etkileyici” yorumları:

6. Bir grup arkadaş, bir sanat galerisini ziyaret etmektedir. Sergide hem klasik hem de modern eserler yer alır. Farklı görüşleri olan bu arkadaşlar eserler hakkında tartışmaya başlar.

Ali: Şu klasik portreye bakın. Ne kadar gerçekçi çizilmiş değil mi? İşte sanatın özü bu. Sanat, gerçeği olduğu gibi yansıtmalı. İnsan doğaya bakar ve onun güzelliğini yeniden üretir. Bu portrenin değeri de buradan geliyor.

Aslı: Ama Ali, sanat bir kopyalama işi değil ki! Şu soyut tabloya bak mesela. Sanatçının hayal gücünü, duygularını ve kişisel bakış açısını yansıtmış. Bence sanat, sanatçının iç dünyasını dışa vurmasıdır. O yüzden bu soyut tablo, galerideki en güzel eser.

Mehmet: Bence ikiniz de sanatın eğlenceli yanını gözden geçiriyorsunuz. Bakın şu interaktif heykel ne kadar ilginç! İnsanlar esere dokunarak farklı şekiller oluşturabiliyorlar. Sanat haz veren, özgür ve keyifli bir süreç olmalı. Bu heykel, insanlara estetik bir deneyim yaşama fırsatı sunuyor.

Konuşmacıların görüşlerinin taklit, yaratım ve oyun olarak sanat kuramlarından hangisine uygun olduğunu belirleyiniz ve gerekçesini tablodaki ilgili yere yazınız.

KONUŞMACILAR	KURAM (3x2 Puan)	GEREKÇE (3x3 Puan)
Ali		
Aslı		
Mehmet		

7. Aşağıda yer alan ifadelerin öznelci görüşe mi yoksa nesnelci görüşe mi uygun olduğunu gerekçesiyle birlikte yazınız.

I. Bir nesnenin güzelliği yapısında bulunan altın oran ve simetri gibi matematiksel kıstaslara bağlıdır.

Görüş:

Gerekçe:.....

II. Kültürel kodlarla şekillenen güzellik algısı, zamana ve mekâna göre değişen dinamik bir değerdir.

Görüş:

Gerekçe:.....

III. Sanat eserinin değeri, insan ruhunda uyandırdığı eşsiz hazla ölçülür.

Görüş:

Gerekçe:.....

IV. Bir dağın ihtişamı veya bir nehrin sakinliği, tüm insanlarda büyük bir hayranlık uyandırır.

Görüş:

Gerekçe:.....

V. Sanat eseri, izleyiciyle kurulan etkileşim sonucunda anlam kazanır.

Görüş:

Gerekçe:.....

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	FEL.10.5.1. Ahlak felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme a) Ahlak felsefesinin konusunu ve temel kavramlarını açıklar.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.7. Karşılaştırma KB2.10. Çıkarım Yapma
2	FEL.10.5.1. Ahlak felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme b) Ahlak felsefesinin temel problemlerini açıklar.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama, SBAB14.2. Felsefi Düşünce ve Argümanları Değerlendirme) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.7. Karşılaştırma KB2.10. Çıkarım Yapma
3	FEL.10.5.1. Ahlak felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme c) Ahlak felsefesinin temel problemlerine yönelik düşünce ve argümanları değerlendirir.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.10. Çıkarım Yapma KB3.3. Eleştirel Düşünme
4	FEL.10.5.1. Ahlak felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme ç) Ahlak felsefesiyle ilgili metinlerde yer alan kavram, problem ve argümanları inceler.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama, SBAB14.2. Felsefi Düşünce ve Argümanları Değerlendirme) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.10. Çıkarım Yapma KB3.3. Eleştirel Düşünme
5	FEL.10.6.1. Estetik ve sanat felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme a) Estetik ve sanat felsefesinin konusunu ve temel kavramlarını açıklar.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.10. Çıkarım Yapma
6	FEL.10.6.1. Estetik ve sanat felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme b) Estetik ve sanat felsefesinin temel problemlerini açıklar.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.7. Karşılaştırma KB2.10. Çıkarım Yapma
7	FEL.10.6.1. Estetik ve sanat felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme c) Estetik ve sanat felsefesinin temel problemlerine yönelik düşünce ve argümanları değerlendirir.	Alan Becerileri SBAB14. Felsefi Muhakeme (SBAB14.1. Felsefi Problemleri Anlama, SBAB14.2. Felsefi Düşünce ve Argümanları Değerlendirme) Kavramsal Beceriler (Beceriler Arası İlişkiler) KB2.10. Çıkarım Yapma KB3.3. Eleştirel Düşünme

PUANLAMA TABLOSU							
1	2	3	4	5	6	7	TOPLAM
10	20	15	15	10	15	15	100

ÇÖZÜMLER

1. a) Doğru Cevap:

TAM CEVAP (10 PUAN)

Verilen cümlelerle ilişkili kavramların ve bu kavramların tanımlarının tamamının doğru yazılması durumunda 10 tam puan verilir.

Verilen cümlelerle ilişkili kavramlar ve bu kavramların tanımları aşağıdaki gibidir:

GÜNLÜK HAYATLA İLİŞKİLİ ÖRNEK CÜMLELER	KAVRAM (5x1 Puan)	TANIM (5x1 Puan)
1. Kemal'in, üniversite terciğini yaparken hiçbir etki altında kalmadan, kendi isteğiyle felsefe bölümünü seçmesi	Özgürlük	Bireyin herhangi bir dış zorlama veya baskı olmaksızın, kendi aklı ve iradesiyle karar verebilme ve eylemde bulunabilme gücüdür.
2. Arkadaşıyla girdiği tartışmada sesini fazla yükselten Melis'in gece yatağına yattığında "Keşke yapmasaydım." diyerek kendini yargılaması	Vicdan	İnsanın kendi eylemlerini ve niyetlerini ahlaki açıdan yargılayan, iyi ile kötüyü ayırt etmesini sağlayan içsel mahkeme veya yetidir.
3. Bilerek kırmızı ışıktaki geçerek bir kural ihlali yapan Mehmet'in, kendisine yazılan trafik cezasını itiraz etmeden ödemeyi kabul etmesi	Sorumluluk	Bireyin özgür iradesiyle bilerek ve isteyerek yaptığı eylemlerin sonuçlarını üstlenmesi ve bu sonuçlara katlanmasıdır.
4. Filiz'in, soğuktan titrediğini fark ettiği yavru köpeği kendi montuyla sararak ısıtmaya çalışması	İyi	Toplumsal irade tarafından onaylanan, istenilen ve beğenilen nitelikleri taşıyan eylemlerdir.
5. Özgür'ün, zor durumda kalsa bile yalan söylememeyi alışkanlık hâline getirmiş olması	Erdem	İradenin ahlaki açıdan iyi olana yönelmesi ve iyi davranışların bir alışkanlık, karakter özelliği hâline gelmesidir.

KISMİ CEVAP (1-9 PUAN)

Öğrencinin verilen cümlelerle ilişkili kavramlardan her birini yazmaması durumunda 1 puan; kavramın tanımını yazmaması durumunda 1 puan eksik verilir. Öğrencinin kavramları bulmadan tanımını yazması mümkün değildir. Bu nedenle yalnızca kavramların tanımının yazılması durumunda öğrenciye puan verilmez.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

Cümlelerle ilişkili kavramların ve bu kavramların tanımlarının yazılmaması, ilişkisiz cevap verilmesi ve boş bırakılması durumunda 0 puan verilir.

2. b) Doğru Cevap:

TAM CEVAP (20 PUAN)

Öğrenciye doğru sütuna yazdığı her filozof ismi için 2'şer puan; ilgili filozofun karşısına yazacağı her doğru gerekçe için 3'er puan verilir. Toplam 20 tam puan verilir.

Tablo üzerinde yer alması gereken filozof isimleri ve bu isimlerin yazılma gerekçeleri aşağıdaki gibidir:

Evrensel Ahlak Yasasının Varlığını Kabul Edenler		Evrensel Ahlak Yasasının Varlığını Reddedenler	
Filozof (2x2=4)	Gerekçe (2x3=6)	Filozof (2x2=4)	Gerekçe (2x3=6)
Farabi	Tüm insanlar aynı amaca sahiptir. Bu amaca ulaşmak; akıl yoluyla ortak iyiyi kavramaktan ve erdem sahibi olmaktan geçer. Dolayısıyla evrensel ahlak yasasının varlığını kabul eder.	Epiküros	Eylemin ahlaki açıdan iyi olarak değerlendirilmesini insandan insana farklılık gösteren hazzla dayandırmıştır. Haz kişiden kişiye değiştiğine göre ahlaki değerler de değişir. Bu nedenle evrensel ahlak yasasının varlığını reddeder.
Kant	Ahlaki eylemin iyiliği, sonucuna değil vicdan ve ödev bilincine dayanıyorsa bu durum eylemin herkes için geçerli evrensel bir ilkeye dayandığını gösterir. Bu nedenle evrensel ahlak yasasının varlığını kabul eder.	Stirner	Her insanın kendi olma yolculuğu kendine özgüdür. Bu nedenle özgür iradeyle vereceği kararlar da bu kararlara bağlı değerler de kişisel olacağından evrensel ahlak yasasının varlığını reddeder.

KISMİ CEVAP (2-17 PUAN)

Öğrencinin verilen filozof isimlerinden her birini yazmaması ya da yanlış sütuna yazması durumunda 2 puan; yazdıkları filozof isimleriyle ilgili gerekçelerini yazmaması ya da yanlış yazması durumunda 3 puan eksik verilir.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

Filozof isimlerinin ve isimleri yazma gerekçelerinin yazılmaması, isim ve gerekçelerin yanlış alanlara yazılması ya da cevap alanının boş bırakılması hâlinde 0 puan verilir.

3. Doğru Cevap:**TAM CEVAP (15 PUAN)**

Puanlama aşağıdaki kriterlere göre yapılacaktır.

Öğrenciye otodeterminizmin bireyin özgürlüğünü bilgi, bilinç ve içsel gelişimle kazandığına dair bir tanım yapması durumunda 3 puan; maden kasabası ve aile baskısı gibi determinist unsurların reddedilmesine değinmesi durumunda 3 puan; kararın geçici bir heves değil akıl ve iradeye dayalı bir seçim olduğunu belirtmesi durumunda 3 puan; kararın sonuçlarının (çatışma, risk) üstlenildiğini ve özgürlük-sorumluluk bağına belirtmesi durumunda 3 puan; akademik eksikleri giderme, matematik çalışma ve azim gibi içsel gelişim süreçlerine vurgu yapması durumunda 3 puan verilir.

Örnek cevap:

Otodeterminizm, bireyin özgürlüğünü bilgi birikimi, bilinçli seçimleri ve içsel gelişimiyle kazandığını savunan görüştür. Homer, yaşadığı çevrenin, kendisi için çizdiği yaşam yolunu sorgulayarak geleceğine ilişkin kararlar alır. Madenci olacağına kesin gözle bakılmasına rağmen, roket yapımıyla ilgilenmeyi seçmesi, onun yaşamını dışsal koşullara bırakmadığını gösterir. Bu karar, sadece bir isteğin ifadesi değil bilinçli bir yöneliştir. Homer, aldığı kararların sonuçlarının farkındadır ve bu sonuçları üstlenmeye hazırdır. Ailesiyle yaşadığı çatışmalara, öğretmeninin başlangıçtaki kuşkularına ve akademik eksikliklerine rağmen geri adım atmaz; eksiklerini gidermek için çaba gösterir. Bu süreçte karşılaştığı zorlukları bir engel olarak değil aşılması gereken durumlar olarak görür.

KISMİ CEVAP (3-12 PUAN)

Öğrenciye yazmadığı ya da yanlış yazdığı her bir kriter için 3 puan eksik verilir.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

Bu kriterlere değinilmemesi, ilişkisiz cevap verilmesi ve boş bırakılması durumunda 0 puan verilir.

4. Doğru Cevap:**TAM CEVAP (15 Puan)**

Öğrencinin açıklamasında değindiği kriterler için verilecek puanlar aşağıdaki gibi olacaktır.

- Metinde bir eyleme ahlaki değer kazandıran temel ölçütün “maksimin ilkesi”, “ödev” veya “niyet” olduğunu belirtme (5 puan)
- Kant’ın böyle bir ölçüt belirleme gerekçesi olarak eylemlerin sonuçlarının yanıltıcı ya da değişken olabildiğini ve ilkesel nedenin güvenilirliğini belirtme (10 puan)

Öğrencilerden tüm kriterleri içeren bir açıklama yapması beklenir. Bu açıklamayı yapması durumunda 15 tam puan verilir.

Örnek Cevap:

Metne göre eyleme ahlaki değer kazandıran temel ölçüt davranışın ardındaki niyettir, ödevdir. Çıkar, eğilim, istek gibi unsurlar eylemin sonucunu ve ahlaki değerini etkiler. Eylemlerin sonuçlarının ardındaki gerekçe değişken olabilir. Kötü niyetle ya da başka bir sebeple yapılan ama iyi sonuç doğuran eylemler olabilir ya da eylem iyi niyetle yapıldığı hâlde kötü sonuçlar doğurabilir. Bu nedenle Kant, davranışların sonuçlarına bağlı olmayan bir ölçüt benimsemiştir.

KISMİ CEVAP (5-10 PUAN)

Öğrencinin metinde bir eyleme ahlaki değer kazandıran temel ölçütün “maksimin ilkesi”, “ödev” veya “niyet” olduğunu belirtmemesi durumunda 5 puan; Kant’ın böyle bir ölçüt belirleme gerekçesi olarak eylemlerin sonuçlarının yanıltıcı veya değişken olabildiğini ve ilkesel nedenin güvenilirliğini belirtmemesi durumunda 10 puan eksik verilir.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

Verilen kriterlere değinilmemesi, ilişkisiz cevap verilmesi ve boş bırakılması durumunda 0 puan verilir.

5. Doğru Cevap:**TAM CEVAP (10 PUAN)**

Cevapta sanat felsefesine ilişkin verilen her doğru kavram için 2 puan verilir. Kavramların tamamının doğru yazılması durumunda toplamda 10 puan verilir.

Parçada sanat felsefesine ilişkin örneklendirilen kavramlar aşağıdaki gibidir:

Festivalde sergilenenler: Sanat eseri (2 PUAN)

Festivalde sergilenenleri üretenler: Sanatçı (2 PUAN)

Festivalde sergilenenleri inceleyenler: Alımlayıcı/ Estetik özne (2 PUAN)

Festivalde gezerken yaşanan duyusal ve zihinsel süreç: Estetik deneyim (2 PUAN)

Sergilenen ürünlerle ilgili “estetikten uzak” ile “yenilikçi ve etkileyici” yorumları: Estetik yargı (2 PUAN)

KISMİ CEVAP (2-8 PUAN)

Sanat felsefesiyle ilişkili kavramlardan her birinin yazılmaması ve yanlış yazılması durumunda 2 puan eksik verilir.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

İlişkili kavramların hiçbirinin doğru yazılmaması ve boş bırakılması durumunda 0 puan verilir.

6. Doğru Cevap:**TAM CEVAP (15 PUAN)**

Konuşmacıların görüşleriyle ilişkili kuramların ve bu kuramların yazılmasına dayanak oluşturan gerekçelerin tamamının doğru yazılması durumunda 15 tam puan verilir.

Konuşmacıların görüşleriyle ilişkili kuramlar ve bu kuramların yazılmasına dayanak oluşturan gerekçeler aşağıdaki gibidir:

KONUŞMACILAR	KURAM (3x2 Puan)	GEREKÇE (3x3 Puan)
Ali	Taklit olarak sanat	Sanatın gerçeği olduğu gibi yansıtması gerektiğini ve doğaya bakıp güzelliğin yeniden üretildiğini savunmuştur. Bu görüş, sanatı dış dünyaya tutulan bir ayna olarak gören taklit olarak sanat kuramına uygundur.
Aslı	Yaratım olarak sanat	Sanatın kopyalama olmadığını, sanatçının hayal gücünü ve iç dünyasını dışa vurması gerektiğini savunmuştur. Bu görüş, sanatçının özgün fikirlerinden doğan yaratıcı sürece vurgu yaptığından yaratım olarak sanat kuramına uygundur.
Mehmet	Oyun olarak sanat	Sanatın eğlenceli, haz veren, özgür ve keyifli bir süreç olduğunu savunmuştur. Bu görüş, sanatın insanların hayal gücünü ve yaratıcılığını ortaya koymasını sağlayan, sanatı eğlence ve keşif aracı olarak gören oyun olarak sanat kuramına uygundur.

KISMİ CEVAP (2-12 PUAN)

Konuşmacıların görüşleriyle ilişkili kuramlardan her birini yazmaması durumunda 2 puan; kuramların yazılmasına dayanak oluşturan gerekçelerin her birinin yazılmaması durumunda ise 3 puan eksik verilir. Öğrencinin kuramı bulmadan gerekçesini yazması mümkün değildir. Bu nedenle yalnızca gerekçenin yazılması durumunda öğrenciye puan verilmez.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

Konuşmacıların görüşleriyle ilişkili kuramların ve bu kuramlara dayanak oluşturan gerekçelerin yazılmaması, ilişkisiz cevap verilmesi ve boş bırakılması durumunda 0 puan verilir.

7. Doğru Cevap:

TAM CEVAP (15 PUAN)

Cevapta her bir görüş doğru olarak belirlenmişse 1 puan ve bu görüşlerin belirlenme gerekçeleri tutarlı biçimde yazılmışsa 2 puan, toplam 15 tam puan verilir.

Verilen ifadeler için belirlenmesi gereken görüşler ve bu görüşlerin belirlenme gerekçeleri aşağıdaki gibidir.

Örnek cevap:**I. Görüş:** Nesnelci

Gerekçe: Güzellik, nesnenin fiziksel ve matematiksel özelliklerine dayandırılmıştır. Değerlendirme, nesnenin somut ve değişmeyen niteliklerine (altın oran, simetri) göre yapıldığından nesnelci görüşe uygun bir ifadedir.

II. Görüş: Özneci

Gerekçe: Güzelliğin mutlak olmadığı, toplumsal ve tarihsel koşullara göre şekillendiği vurgulanmıştır. Değerlendirme zamana ve mekâna göre değişen koşullara dayandırıldığından yargı özneci görüşe uygundur.

III. Görüş: Özneci

Gerekçe: Sanat eserinin değeri, tamamen bireysel bir duygu olan “haz” kavramına indirgenmiştir. Haz duygusu bireysel yaşantıya dayandığından özneci görüşe uygun bir ifadedir.

IV. Görüş: Nesnelci

Gerekçe: Bu ifadede, doğanın tüm insanlar için evrensel bir beğeniye zemin oluşturduğu savunulmaktadır. Güzellik, genelgeçer bir nitelik olarak sunulduğundan nesnelci görüşe uygun bir ifadedir.

V. Görüş: Özneci

Gerekçe: Sanat eserinin anlamı, izleyicinin yorumu ve bakış açısına dayanmaktadır. Bu durum, anlamın eserde sabit olmadığını, izleyicinin yorumuna göre değiştiğini gösterdiğinden, özneci görüşe uygun bir ifadedir.

KISMİ CEVAP (3-12 PUAN)

Öğrencinin doğru belirleyemediği her görüş için 1 puan, tutarlı biçimde yazamadığı her açıklama için 2 puan eksik verilir.

YANLIŞ CEVAP (0 PUAN)

Bu görüşlerin ve gerekçelerinin hiçbirinin doğru belirlenmemesi, ilişkisiz cevap verilmesi ve boş bırakılması durumunda 0 puan verilir.